

Més productes de proximitat i ecològics als mercats de Barcelona

- » El programa “Comerç Verd” es posa en marxa a sis mercats de Barcelona (Concepció, Llibertat, Sarrià, Ninot, Sants I Horta) i al setembre s’estendrà al conjunt de mercats municipals
- » És una de les principals iniciatives del programa de Barcelona Capital Mundial de l’Alimentació Sostenible i suposarà un salt qualitatiu tant en el volum d’aliments locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja que es consumeixen a Barcelona com en la facilitat que tindrà la ciutadania per accedir-hi
- » El programa Comerç Verd té altres tres grans objectius: continuar accentuant el posicionaments dels establiments dels mercats gràcies a la qualitat dels seus productes, aconseguir que la potenciació dels productes ecològics i de proximitat tingui un impacte destacat en la reducció de la petjada de carboni i la lluita contra l’emergència climàtica a Barcelona, i facilitar-la viabilitat de l’agricultura i la ramaderia local i sostenible.

Sis mercats de Barcelona (Concepció, Llibertat, Sarrià, Ninot, Sants i Horta) han posat en marxa la prova pilot del programa “Comerç Verd”, que al setembre s'estendrà als 39 mercats alimentaris de la ciutat. Fins al moment s'hi ha adherit al programa 130 establiments dels 232 d'aquests sis mercats. “Comerç Verd” és una de les principals iniciatives del programa de **Barcelona Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021** i suposarà un salt qualitatiu tant en el volum d'aliments locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja que es consumeixen a Barcelona com en el fet que la ciutadania tingui molt més fàcil l'accés a aquests productes.

“Comerç Verd” és un projecte fet conjuntament entre l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona (IMMB), el Comissionat d'Economia Social i Solidària i Política Alimentària de l'Ajuntament de Barcelona i la Federació de Mercats Municipals de Barcelona (FEMM) que agrupa a les entitats de comerciants dels mercats municipals de la ciutat. Es un projecte que es va començar a treballar en 2019 i que ara inicia la seva fase operativa, en el qual tant la FEMM com els gremis minoristes d'alimentació han col·laborat en la definició, desplegament, difusió i seguiment del projecte.

Barcelona Capitalitat Mundial de l'Alimentació Sostenible ha de servir per fer un gran pas endavant en la millora de l'alimentació dels barcelonins i barcelonines. Per complir aquest objectiu, és bàsic que la ciutadania pugui accedir a aquests productes amb facilitat i que la seva distribució arribi a tots els districtes i barris. Per això el paper dels mercats municipals és fonamental, com a promotors d'alimentació saludable i com a locomotora de canvi per a la resta de comerç dels barris on estan ubicats.

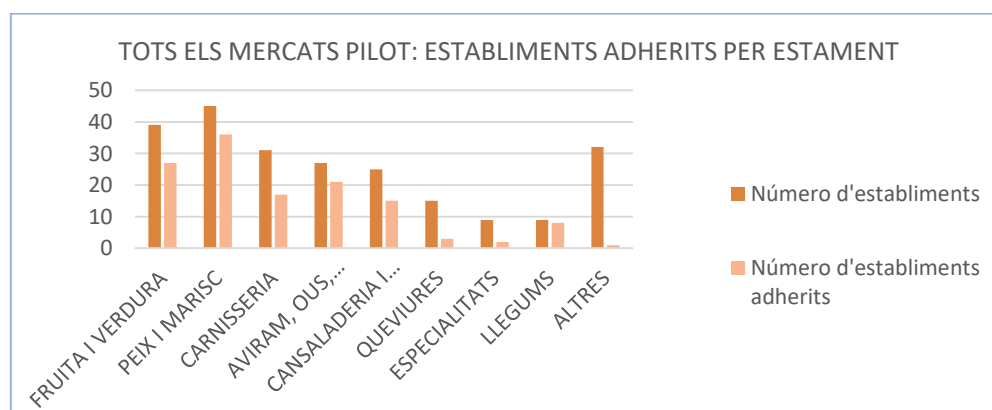
Es tracta, doncs, d'un projecte de present i de futur, que accentua el caràcter dels comerciants dels mercats municipals com a prescriptors i persones de confiança de la seva clientela, esdevenint a més prescriptors de productes alimentaris locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja.

El programa Comerç Verd té, a més, altres tres grans objectius: continuar accentuant la diferenciació dels establiments dels mercats gràcies a la qualitat dels seus productes; aconseguir que la potenciació dels productes ecològics i de proximitat tingui un impacte destacat en la reducció de la petjada de carboni i la lluita contra l'emergència climàtica a Barcelona i facilitar alhora la viabilitat de la agricultura i la ramaderia local i sostenible.

A data d'avui, hi ha adherits 130 establiments del total de 232 establiments dels sis mercats municipals que participen a la prova pilot, amb 124 establiments amb Racons Verds, i 6 establiments que han rebut la qualificació de Comerç Verd.

MERCAT	NÚM TOTAL ESTABLIMENTS MERCAT	NÚM. ESTABLIMENTS COMERÇOS VERDS	NÚM. ESTABLIMENTS RACONS VERDS
Concepció	49	1	22
Ninot	47	2	24
Sants	36		22
Sarrià	19		14
Llibertat	33		16
Horta	48	3	26
	232	6	124

Per tipologia d'aliments, els establiments adherits es classifiquen de la següent manera:

Cada cop més ciutadans demanen productes ecològics i de proximitat

La ciutadania valora cada cop més el consum sostenible/responsable. Segons l'enquesta Omnibus Municipal de 2019, el 73,5% de la ciutadania de Barcelona té en compte la proximitat

en l'origen dels productes, el 73,9% té en compte si el producte és de producció pròpia o el més directe possible de pagès, i el 58,3% té en compte si el producte és ecològic. Aquestes tendències que s'han accelerat i accentuat en el la dinàmica de canvis de valors i hàbits de consum degut a la pandèmia. En aquest context, la venda de producte de proximitat, ecològic, de producció pròpia o directa de pagès és una molt bona oportunitat tant per als mateixos comerciants com per al conjunt de la ciutat de donar resposta a una demanda clara dels ciutadans i ciutadanes.

Quant als motius per donar importància a la proximitat del lloc de producció o a què el producte sigui ecològic, aquestes són les respostes que mostra l'enquesta.

LA PROXIMITAT DEL LLOC DE PRODUCCIÓ

%	2019
	Maig
QUALITAT DEL PRODUCTE (PRODUCTE MÉS FRESC / MÉS SABOR)	43,8
ENFORTIMENT DE L'ECONOMIA LOCAL / MODEL DE CONSUM	32,2
IDENTITAT NACIONAL	20,3
RESPECTE PEL MEDI AMBIENT / SOSTENIBLE	12,9
SALUT / MÉS NATURAL / SENSE QUÍMICS	5,0
MENYS INTERMEDIARIS / MENYS TRANSPORT	3,5
MÉS A PROP / CONFIANÇA EN L'ORIGEN	2,7
PER COMODITAT / RAPIDESSA	2,2
ALTRES	1,5
NS / NC	1,0
N	(404)

QUE EL PRODUCTE SIGUI ECOLÒGIC

%	2019
	Maig
SALUT / MÉS NATURAL / SENSE QUÍMICS	72,1
RESPECTE PEL MEDI AMBIENT / SOSTENIBLE	20,8
QUALITAT DEL PRODUCTE (PRODUCTE MÉS FRESC / MÉS SABOR)	20,8
ENFORTIMENT DE L'ECONOMIA LOCAL/MODEL DE CONSUM	4,4
MÉS A PROP / CONFIANÇA EN L'ORIGEN	0,5
ALTRES	1,1
NS / NC	1,6
N	(183)

Finalment, a l'Enquesta Omnibus 2020 es va preguntar on es compraven els productes de proximitat i ecològics. La resposta de la ciutadania és que els productes de proximitat s'adquireixen en un 33% a supermercats, el 31,9% a la botiga del barri, i el 24,7% als mercats. En el cas dels productes ecològics, el 40,6% dels que es compren s'adquireixen a les botigues del barri, el 28,9% a supermercats o hipermercats, i el 15,5% als mercats.

Les dades, doncs, conclouen clarament que incrementar la presència de productes de proximitat i ecològics als 39 mercats alimentaris de Barcelona contribuirà de manera decidida a fer-los més accessibles i a incrementar el consum d'aquests productes en el conjunt de barris de la ciutat. I d'aquesta manera els Mercats Municipals continuen posicionant-se en les noves i accelerades tendències de consum cap a dietes sostenibles en relació a altres canals de venda. contribuint a facilitar la viabilitat econòmica dels petits i mitjans productors locals i sostenibles prioritant l'accessibilitat dels seus productes.

Com funciona “Comerç Verd”?

Qualsevol establiment podrà ser Comerç Verd o comptar amb un Racó de Comerç Verd, en funció del nombre de referències o del percentatge de productes locals i ecològics disponibles al seu establiment, seguint els criteris establerts (en annex).

Concretament s’han definit 3 criteris principals relacionats amb l’alimentació sostenible.

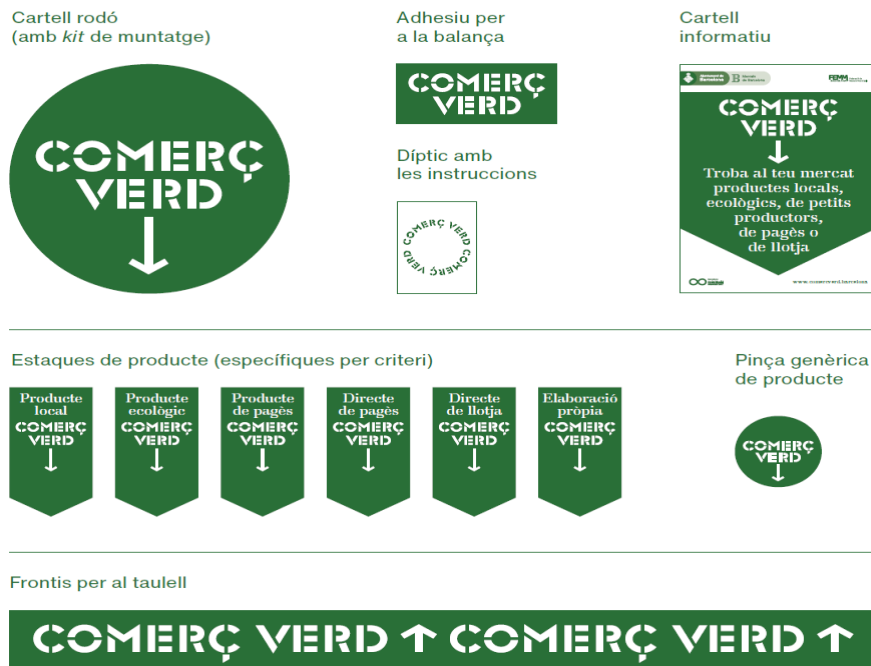
- Producte local: origen Catalunya.
Així evitem aliments quilomètrics que proven d’altres països més llunyans i reduïm la petjada de carboni associada al seu transport. A més, de manera indirecta això ens permet garantir productes més frescos i respectar els aliments de temporada.
- Producte ecològic: amb certificat CCPAE.
Així posem en valor i facilitem identificar aquells productes de l’agricultura i ramaderia ecològica que són més saludables per les persones i també pel planeta, sent conscients de la seva demanda creixent tant sigui per raons de salut com de corresponsabilitat amb la salut planetària.
- Producte directe de pagès o de llotja: producte de producció pròpia (en el cas de fruita i verdura) o comprat directament a un productor/a o a la llotja.
Així posem en valor aquells comerciants que coneixen de primera mà el seu propi producte (perquè tenen finca pròpia) i/o el productor/a amb qui tenen una relació de confiança,

Un cop es rebí aquesta qualificació, s’instal·laran diferents materials per identificar-lo com a tal, per tal d’augmentar la visibilitat del comerç i dels productes que tenen aquestes característiques.

Per cadascun d’aquests 3 criteris s’ha establert un nombre mínim de referències. Els comerciants que compleixin els requisits d’un o més d’aquests criteris poden adherir-se

voluntàriament al projecte a través d'una declaració responsable, manifestant el seu compromís amb el compliment dels mateixos i la possibilitat de verificar-los si així se li requereix.

Així, s'ha creat uns cartells i unes etiquetes tant per a identificar la parada com cada un dels aliments que compleixin amb els requisits i poder rebre també i informació per fer una compra més saludable i sostenible

A l'hora de consolidar els canals d'abastiment dels productes locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja tant important és que la ciutadania en tingui accés a prop del seu carrer o barri, com que els propis comerciants tinguin un accés fàcil als proveïdors d'aquestes tipologies de productes. En aquests sentit, Barcelona Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible preveu millorar i facilitar la relació entre els comerciants i canals directes i majoristes especialitzats com els ubicats al Biomarket de Mercabarna, que es va inaugurar fa 6 mesos com principal espai majorista d'Europa per producte ecològic, o al futur Centre d'Intercanvi Agroalimentari de Proximitat que es preveu que comenci una etapa pilot a l'estiu, i incorporarà una plataforma on poder contactar amb els productors i organitzar la logística de forma centralitzada.

El programa també preveu oferir suport especialitzat als comerços que s'hi adhireixin al programa, des de serveis d'informació, acompanyament i formació als comerciants per enfortir el negoci dels establiments, fins a ajudar-los a fidelitzar la clientela d'aquest tipus de productes i a enfortir els seus canals de comunicació.

A banda, tant la FEMM com el consistori i l'Institut de Mercats acompanyaran el desplegament del programa de campanyes publicitàries i altres accions comunicatives com el darrer episodi de Masterchef dedicat a Barcelona Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible on el Chef Jordi Cruz i el Chef Oriol Castro van realitzar la primera compra a una parada de Comerços Verds per abastir-se de aliments del conegut concurs televisu.

ANNEX CRITERIS

Fruita i verdura		
Criteri	Racó de Comerç Verd	Comerç Verd
Local (Catalunya)	> 40 %	> 70 %
Ecològic	> 10 referències	> 20 referències
Directe de pagès	> 25 %	> 50 %

Peix i marisc	
Criteri	Racó de Comerç Verd
Local (Mediterrani)	Mínim 5 referències
Directe de llotja	Mínim 5 referències*
<i>*De temporada</i>	

Aviram i conill	
Criteri	Racó de Comerç Verd
Local Mínim	2 referències*
Ecològic	Mínim 2 referències
Elaboració pròpia	Mínim 3 referències
<i>*Pollastre groc català, de pagès, IGP, conill Q.</i>	

Ous	
Criteri	Racó de Comerç Verd
De pagès	Mínim 2 referències*
Ecològic	Mínim 1 referència**
<i>* Codis 1 i 2 de l'ou. ** Codi 0 de l'ou.</i>	

Vedella	
Criteri	Racó de Comerç Verd
Local	Mínim 1 referència*
Ecològic	Mínim 1 referència
Elaboració pròpia	Mínim 2 referències
<i>* De traçabilitat d'origen de Catalunya, IGP vedella dels Pirineus, marca Q.</i>	

Xai i cabrit	
Criteri	Racó de Comerç Verd
Local	Mínim 2 referències*
Ecològic	Mínim 1 referència
Elaboració pròpia	Mínim 1 referència
<i>* De traçabilitat d'origen de Catalunya.</i>	

Cansaladeria	
Criteri	Racó de Comerç Verd
Local	Mínim 2 referències*

Ecològic Mínim 1 referència
Elaboració pròpia Mínim 2 referències
** Races (Duroc, ibèric...), marca Q.*

Xarcuteria i formatges

Criteri	Racó de Comerç Verd

Local	Mínim 4 referències*

Ecològic	Mínim 2 referències

Elaboració pròpia

** Producte artesà català, marca Q, IGP, ibèric, formatges de llet crua i artesans de Catalunya.*